ANUL 38 „Taxa poștală plătită în numerar conform aprobări No. 3101-590/1940 Duminică 3 Noembrie 1940 No. 4

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori întemeiată, la Orăștie în anul 1902

Redactor sufletesc: † ION I. MOȚA
Fondator: Pr. IOAN MOȚA

Cererile de abonare și banii pentru foaie se trimit pe adresa: Administrația: „LIBERTATEA" BUCUREȘTI II: Str. Popa Savu 56 Telefon: 2.19.74

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe 1 an 150 lei
Pe 6 luni 75 lei
Pe 3 luni 40 lei
Un număr singur costă 3 lei

Gazeta apare săptămânal sub îngrijirea lui VIOREL TRIFA

CÂNTECUL:

„Munții noștri aur poartă,
„Noi cerșim din poartă 'n poartă", —
— TREBUE SĂ INCETEZE!

— ȘI VA INCETA SUB STĂPÂNIREA LEGIONARĂ! —

de Pr. IOAN MOȚA

E destul, ne e prea destul!, decând auzim răsunând văile și coastele munților, de cuvintele ce te lovesc în inimă, a acestui cântec de jale și obidă, a unui suflet mândru, dar cu aripile frânte de atâtea vitregii . . .

Calcă Moțul cu pas rar, mă surat, domol, ca să nu se obosească până a fi nevoit a se opri, nici el, nici călușul pe care-l trage de sfoară după sine, purtând pe spinare câteva ciubere său cununi de cercuri, pe cele drumuri în largul țării, — și își plânge soartea și-și descarcă sufletul, în cântarea de mai sus.

Și lumea îl privește aproape cu nepăsare pe Moțul pribeag. Ci omul cu inimă, se oprește văzându-l și se întreabă mișcat: „Doamne, oare omul acesta din ce-o fi trăind, din ce și-o susținea încă și familia, rămasă singură, ca părăsită, acolo în Munți?

Răspunsul puțini și-l dau, căci nici nu e ușor să ți-l dai. Doar că, după-ce el a trecut, ca o umbră pe drumul gol înainte, simți că a trecut un rumân sărac, dar — de omenie! — Ori pe cine vei întreba pe unde a trecut umbra lui, nu vei auzi nici o plângere nici o ocară. Căci nimănui, unde a fost primit și adăpostit, nu-i face cea mai mică răutate, stricăciune, nici materială, nici morală. De-l chemi și-i dai ceva de lucru, primește, își ia plata lui săracă, și pleacă mulțumind și dorindu-ți dela Dumnezeu tot binele, pe care el nu-l are... De-l îmbii cu ceva hrană, o primește, dar el — nu cere! Se închide în nenorocul său, tace și se duce.

Dacă nu l-aș vătăma în mândria lui de o ținută atât de nobilă, aș spune, că trecerea Moțului printre noi, cu ciuberele sau cercurile lui, e mai mult o . . . cerșetorie nobilă, dar mai nobilă decât a multor altora mai presus de el. Dar nu pot folosi acest cuvânt, căci Moțul nu e un „cerșetor", ci un prea răbdător CĂUTĂTOR DE MUNCĂ CINSTITĂ, neînțeles de atâta lume prin mijlocul căreia trece.

Eu văd în ramura aceasta de popor românesc, atât de modest în timp de pace, doar purtând în dreptul inimii medalia sclipitoare a unei mândrii reținute, iar în zile grele vădind inima cea mai vitează, — un pâlc de Daci retrași în munți din calea încălcătorilor coloniști romani, păstrându-se așa, cu toate însușirile lor osebite.

Totuși, lipsiți de sprijinul conducător al învățaților, după ce Romanii s'au retras cu armata și cu armia de slujbași și cărturari, cari ei conduceau feluritele așezăminte și întreprinderi, — au rămas bieții urmași ai dârzilor Daci, „Moții" noștri de azi, să ducă o viață scăzută și plină de lipsuri, — ca acolo unde nu se mai găsește povața de neprețuit a învățăturii, — încât ajunseră a-și făuri cântecul înlăcrimat:

„Munții noștri aur poartă"
„Noi cerșim din poartă 'n poartă...

cântec ce li-se potrivea, ba li-se mai potrivește și azi!...

Iar cu timpul, pe urma pustiirilor tot mai vrășmașe pe cari le lăsară pe unde trecură, valuri-valuri, hordele barbare, ca roiuri de lăcuste ce rod și iarba de pe fața pământului, — cântecul se potrivi întregului neam românesc risipit pe vatra vechei Dacii.

Și ni-se potrivi până ieri, — dacă nu până azi...

Dar iată, nădejde mare și întemeiată ne încălzește azi inima, că: NUMAI PÂNĂ AZI! Iar de azi încolo, EL VA INCETA SI POTRIVIRE PENTRU NOI NU VA MAI AVEA!

(Continuare în pagina 2-a)

EU VOI FI PREZENT

— O SCRISOARE A LUI IONEL MOȚA —

Orăștie 22 Iulie 1933

Dragă Corneliu,

Sunt plecat de două săptămâni din București, cu lucrările mele la saline, și probabil mai lipsesc din Capitală vreo două săptămâni. In prezent sunt în drum dela Praid spre Ocna Șugatag. Deoarece văd că prigoana deslănțuită pentru strivirea noastră ia o turnură tot mai gravă, și neștiind când ne mai putem întâlni spre a sta de vorbă, îmi simt de datorie să-ți scriu. Vreau ca în aceste zile grave să mă știu cu totul alături de tine și de camarazii noștrii, de generația noastră pe care vor să o distrugă cu desăvârșire cei ce pretind a păzi viitorul neamului prin asemenea crime. In planurile de apărare și de organizare a viitorului organizației noastre, să contezi și pe reazămul forțelor mele. Viața care pe mine m'a lovit mai consecvent și mai greu decât pe mulți alții, în deosebi de când am istovitoarea răspundere a unei familii care numai din munca mea de fiecare zi își are asigurat un șubred echilibru și un incert viitor, a făcut, în ultimii ani, să se micșoreze partea mea de contribuție la lupta noastră pentru care mai 'nainte trăiam în mod exclusiv. Totdeauna însă am nutrit nădejdea că în curând îmi voi putea dedica iarăși toate energiile numai misiunii pe care ne-am luat-o, acu-s zece ani, sau care ne-a fost hărăzită de providență. După mutarea mea la București în anul trecut, știi bine că mă aflu acum, despărțit de familie, în plin efort de a consolida o situație profesională care apoi să-mi permită o libertate de acțiune și o eschivare mai accentuată în lupta noatsră. Dar dacă momentul greu de astăzi va face apel la mine înainte de a fi reușit în acest efort al meu, nu voi fi acela care să vă părăsesc pentru a-mi îndeplini în schimb îndatoririle familiare. Știu că îndată ce voi accentua participarea mea la lupta politică, prigoana mă va lovi în punctul cel mai sensibil; îmi voi pierde postul. In orice caz sunt gata la nevoie, să amân din nou aducerea familiei mele la București, să demisionez chiar din post, în cazul când evenimentele, agravându-se excepțional lupta ar avea nevoe de participarea mea integrală, participare care mi-ar face imposibilă activitatea mea particulară și familiară.

Sunt tocmai zece ani din vara aceea când aceleași nedreptăți ne scoaseră afară din lege și ne goneau prin pădurile Moldovei, înfrățindu-ne pentru o viață de jertfă. Atunci a fost marea răspântie care ne-a schimbat, radical viața, ne-a smuls de pe calea unui viitor care, personal, ne era mai bun, și ne-a plantat pe drumul spinos și tot mai greu pe care mergem și azi. Mai putem face oare astăzi altceva decât să ni-l urmăm până la capăt spre cealaltă Românie, românească, ordonată în spirit și corp, sănătoasă și plină de elan vital, pe care trebue să o substitue cineva actualei României muribunde?

Tu ca șef socotit și răspunzător, vei chibzui și cântări eforturile ce le ceri, jertfele ce se supun luptătorilor tăi, vei vedea dacă poți evita marile prăbușiri din viața personală a luptătorilor tăi, fără ați compromite lupta, sau apoi dacă e nevoe să uităm totul, să ne sfărâmăm toate rosturile, să ne înăbușim toate afecțiunile pentru a nu mai fi decât ai luptei noastre pentru patrie. La apelul tău, eu voi fi prezent. Acesta desigur o știai, dar am socotit că e bine să ți-o spun din nou în acest ceas greu pentru tine și pentru noi toți.

Cu gândul la Acela care este singurul nostru reazăm Il rog să binecuvinteze gândul și acțiunea ta de șef, ca și sufletul și fapta noastră de legionari.

Trăiască Legiunea
MOȚA

RĂSPUNS LA O SCRISOARE

Vrei să fii legionar și ne întrebi pe noi ce să faci și cum să faci? Am spus la gazetă că mai întâi să iei legătura cu șeful legionar care îți este mai aproape. Nu uita însă că asta nu e destul. Ca să fii legionar trebue să fii un om care toată viața lui n'a făcut nici un rău: n'a furat pe nimeni, n'a făcut strâmbătate nimănui, n'a suduit (înjurat) pe legionari și mai ales n'are gând de îmbogățire. Dacă ai furat, să nu te apropii de Legiune că ai să te arzi, dacă ai făcut strâmbătate, fugi cât te țin picioarele, iar dacă ai gând de îmbogățire mută-te în altă țară căci la noi în țara legionară, n'ai să mai faci treaba asta.

Fii drept, cinstit și cu dor de muncă pentru țară și atunci vei putea fi și legionar.

V. T.

CÂNTECUL

(Urmare din pagina I-a)

Ni-se potrivi tuturora cântecul umilitor, până neamul ne era cutropit, în parte sau peste tot, de Turci, de Greci, de Unguri și, mai nou, de „Turcii" noștri, cari învățaseră a cârmui Țara Românească, după morala turcească, grecească, mai nou — jidovească!

Acestor stări le puse însă Dumnezeu capăt, — și credem că pentru totdeauna! — prin marea schimbare în bine, prin răsturnarea de care ne învrednici Cerul, 'nainte cu abia 2 luni de zile, când frânele din mâinile tiranului celui care era cârmuit în mișcările sale de hidra ascunsă în umbră în jurul lui, — fură luate în mână de inimosul, îndrăznețul și binevoitorul General Antonescu, răzimat pe puternica armată de Legionari, de cari sunt pline satele și orașele, conduse de ascultatul lor conducător Horia Sima.

De azi încolo nu vom mai fi izbiți de soartă „din poartă 'n poartă"... Aceste versuri — NU NI SE MAI POTRIVESC! Căci noua stăpânire a scris pe steagul său, ca cel dintâi punct de muncă și înfăptuire: RIDICAREA ȚĂRĂNIMEI DIN STAREA EI DE LIPSURI DE AZI, LA O STARE MAI MULȚUMITĂ, MAI OMENEASCĂ, stând lângă ea și povățuind-o cum să muncească mai înțelept, pentru a ajunge la o dreaptă bunăstare, — iar sus punând frână aspră cheltuelilor fără rost și risipei. De azi încolo „aurul di.ı munții noștri" și rodul pământului nostru cel mai scump și ca tot aurul, să ajungă pe noi a ne ferici, și prilej de înălțare numai neamului nostru a sluji. Cântecul jeluitor al Moțului va înceta, căci starea întregului neam, în Statul Legionar se va înălța!

Protopop stavrofor
IOAN MOȚA
— Orăștie —

Arătura de toamnă

E timpul să ne gândim la arăturile trebuincioase bucatelor ce vor fi semănate în primavara ce va veni.

Căci fiecare semănătură trebuie să aibă două arături: una făcută toamna, adânc, și alta primăvara, în față.

Dacă toamna lăsăm pământul nearat, atunci toată apa din zăpadă bălteşte de-asupra, nu intră până în fundul brazdei și cum dă soarele se usucă. Apoi, pământul nu se aerisește și toate vietuitoarele care îl fac roditor, vor muri. Dacă arăm toamna, pământul fiind afânat, lasă apa să pătrundă ușor și adânc și odată cu răsturnarea brazdei, intră și aerul, premenind tot ce a fost vechi.

Arătura de toamnă poate fi făcută cât mai adânc căci și apa va intra cât mai adânc.

Arătura de toamnă se lasă în bulgări, căci atunci zăpada se lipește mai bine de pământ, pământul nu se nădăește, nu se bate, iar primăvara nu prinde coaje. Apoi bulgării se mărunțesc de ger, așa că nu mai e nevoe de grapă.

Dacă facem toamna o arătură adâncă, atunci, primăvara când semănăm, dacă semănam timpuriu, (grâu, orz, ovăz, borceag sau mazăre) e deajuns să grăpăm puternic pământul, cu o grapă de fier și apoi să semănăm. Dacă se seamănă mai târziu, e deajuns să dăm cu cultivatorul.

Așa că, o muncă mai stăruitoare toamna, ne scutește de multe necazuri, primăvara.

Nu trebue să rămână în toamnă, nici un petec de pământ nearat. Și cu cât vom pune mai multă stăruință la arătură, cu atât recolta anului viitor va fi mai mare. Și apoi, primăvara vin atâtea munci! Arătura de toamnă ne economisește timpul și pe deasupra ne mărește și recolta.

Așa că, va :rebui, ca acela care până acum n'a făcut niciodată arătură de toamnă, să încerce odată și el și va vedea rezultatul. Desigur că niciodată nu va mai lăsa pământul nearat și nu se va mai vedea la noi, în țară, porumbul semănat într'o singură arătură de primăvară, într'un pământ bulgăros, neașezat și fără economii de apă.

Ceva despre cutremurile de pământ

CE CREDEAU CEI VECHI? CE CREDE ȘTIINȚA? ESTE ROMÂNIA O ȚARĂ A CUTREMURELOR?

Săptămâna trecută dupăcum am scris și noi aici la gazetă și dupăcum credem că au simțit cetitorii noștrii, România a fost bântuită de un destul de puternic cutremur de pământ. Pe unele locuri au fost chiar și morți. Ziduri de case s'au crăpat, ferești mai mari s'au spart și hornuri (coșuri de casă) s'au dărâmat. Locuitorii orașelor au eșit în fuga mare din case și s'au așezat în mijlocul străzilor pentruca să nu se dărâme casele peste ei. Sigur că spaima a fost mai mare decât cutremul însuși dar pe de altă parte nici cutremurul n'a fost [illegible] sl[illegible]. Cutre[illegible] u[illegible] mai [illegible]nic n'a fost pe la noi. De felul acesta au mai fost însă.

Cu prilejul acestui cutremur s'a pus din nou întrebarea care este pricina cutremurelor de pământ, de ce adică se clatină pământul,

CE CREDEAU CEI VECHI?

In vremurile vechi era o ciudată explicare. Oamenii de pe atunci credeau că pământul este ca un fel de plăcintă așezată pe coarnele unui taur care și el stă cu picioarele pe un ou foarte mare. Din pricina muștelor taurul dădea din cap ca să se apere. Așa cum se apără toate vitele. Când dădea din cap se scutura însă și pământul care stătea pe coarnele lui. Și de aici cică se trăgeau cutremurele de pământ. Dacă ar fi să credem povestea asta ar trebui să spunem că praf s'ar fi ales din pământul nostru dacă ar fi fost atâtea muște câte astăzi și dacă taurul ar fi dat cu capul de-atâtea ori de câte ori dau astăzi vitele.

CE ZICE ȘTIINȚA?

Știința desigur că nu crede în povești deaceia oamenii învățați s'au apucat să studieze de unde anume vin cutremurele de pământ. Ei au aflat că pământul nostru este rotund cam ca o minge și că înăuntrul lui nu este liniștit și nici drept. Așa cam ca un măr. Pe deasupra are coajă — scoarța pământului — vine apoi miezul și sâmbrele.

In miezul aceastâ a pământului se află căldură mare încât toate sunt topite așa ca plumbul topit. Acolo e o fierbere continuă și o mișcare pe care noi n'o simțim pentrucă noi trăim aici pe scoarța care s'a răcit și care este foarte departe de centrul pământului. Prin miezul acesta al pământului se mai găsesc și scorburi mari, văgăuni de sute și mii de kilometri. Din când în când, din pricina greutății straturilor de deasupra, sau din cauza apei care curge prin aceste peșteri, se lasă pământul și umple ,esterile. Această prăbușire deși se întâmplă la o adâncime foarte mare este așa de puternică încât sgudue toată scoarța de deasupra. Atunci se cutremură pământul.

NU SE CUTREMURĂ TOT PĂMÂNTUL

Așa se explică de ce la un cutremur nu se cutremură tot pământul dela o margine la alta ci numai ținuturile din apropierea locului unde s'a prăbușit scoarța. Locul acesta de prăbușire i-au zis învățații EPICENTRU al cutremurului. Acolo este așadar locul de unde pornește nenorocirea. Cutremurul de săptămâna trecută a avut epicentrul în Munții Vrancei, la cotitura Carpaților. A fost așadar un cutremur pornit dela noi, din scoarța pământului de sub Munții Vrancei. Munții aceștia fiind în mijlocul țării, cutremurul s'a simțit în toată țara și mai ușor la vecinii noștrii, Bulgari, Sârbi și Unguri. Mai departe, adică prin Franța, Spania, Anglia, etc., a fost deabia simțit.

FELURI DE CUTREMURE

Sunt mai multe feluri de cutremure. Mai întâi sunt puse la rând după tărime apoi după felul lor de-a fi. Sunt cutremure de tot felul. Unele de pildă se deosebesc prin aceea că toate lucrurile de pe pământ se leagănă încoace și încolo. Altele prin aceea că toate lucrurile se sgudue și multe se și prăbușesc. Altele foarte curioase, sunt acelea în cari tot ce este pe pământ începe să sară în sus, ca o minge de gumă. Nici nu poți fugi atunci. Incă altele sunt acelea când pământul crapă și se fac prăpăstii mari. După tărie tot așa sunt mai multe feluri.

Invățații au zis grade la felurile de cutremure după tăria lor. Cel ce a fost la noi a fost de GRADUL AL 7-lea. Dacă era numai cu un grad mai puternic era mare nenorocire pe capul nostru; atunci nu crăpau ferestrele ci s'ar fi prăbușit casele și ar fi fost vai și amar!

CUM SE SIMT CUTREMURELE?

Pentru a putea simți și cutremurele mai slabe sau mai îndepărtate, oamenii de știință au iscodit niște aparate numite seismografe care înregistrează, adică însemnează pe hârtie chiar și cutremurele de cari noi oamenii habar n'avem.

ESTE ROMÂNIA O ȚARĂ A CUTREMURELOR?

In România n'am avut cutremure cari să treacă de gradul al 7-lea, adică n'am avut mai tari decât cel ce a fost săptămâna trecută. România nu este o țară a cutremurelor mari așa cu e de pildă Japonia sau chiar și Turcia. In Japonia cutremurele sunt așa de dese și așa de puternice încât oamenii și-au făcut locuințe cari să nu se prăbușească peste ei, adică numai dintr'un fel de pae. Pe acolo cutremurul de pământ este așa cum e la noi vântul. Cum bate la noi vântul așa se cutremură pe acolo pământul. Noi am zice că e un bine și în asta deoarece jidanii de pe acolo nu-și pot clădi palate cu 10 rânduri cum și-au clădit foștii noștrii jidani la București.

România, cum am spus, nu e o țară a cutremurelor. Dar nici nu e lipsită de cutremure. Noi avem un focar de mici cutremure în țară. Focarul acesta ar merge pe o linie din Munții Făgărașului, prin Munții Vrancei, Moldova de Sud și apoi Nordul Dobrogei. Acolo se crede că scoarța pământului nu e deplin așezată și că se mai găsesc goluri pe sub pământ, unde prăbușirile aduc cutremure.

De aici vin la noi rând pe rând cutremurele. Nu prea dese dar vin din când în când.

SE POATE PREVEDEA UN CUTREMUR?

Foarte multă lume își pune întrebarea dacă se poate ști mai dinainte când va fi un cutremur. Se știe că învățații au ajuns să știe când va fi întunecare de soare sau de lună. In cutremure nu s'a putut însă găsi un aparat care să spună asta. Aparatele cari sunt nu fac decât să spună că a fost un cutremur și cât de tare a fost, dar în nici un caz nu pot să știe dacă se va mai repeta sau dacă va mai fi cândva vre'un altul. Așadar nu putem să știm de vor mai fi cutremure sau nu.

De cumva vor mai veni, și de-om trăi, le vom simți.

Printre lacrimi și morminte

IN LEGATURĂ CU INGROPAREA LEGIONARILOR OMORAȚI LA VASLUI ȘI BUCUREȘTI

Cine a fost Duminecă la Predeal n'a putut să nu plângă. Erau așa de multe morminte încât te cutremurai la gândul că in țara noastră a putut cineva să omoare atâția oameni, cari nu făcuseră decât să-și iubească pământul.

Era un șir lung de coșciuge și foarte multe șiruri de cruci. Pe fiecare cruce era un nume de legionar omorît în floarea vârstei. Crucile și coșciugile mergeau la rând, una după alta, încât la un moment dat mi s'a părut că morții merg în marș, că merg în pas regulat, că sunt în marșul biruinței.

De fapt ei sunt biruitorii. Morții noștrii au adus biruința legionară. Toți cei cari am rămas, am fost mai slabi, mai cu păcate și mai nevrednici de cinstea morții. Dumnezeu ia la El totdeauna pe cei mai buni. In cimitirul dela Predeal și în alte cimitire zac sufletele mari ale Legiunii. Fiecare legionar să-și facă o datorie din a trece din când în când prin câte un cimitir legionar.

Plimbă-te camarade cât mai des printre crucile camarazilor căzuți și are să-ți treacă pofta de bunurile vieții pământești. Stând în apropierea morților legionari n'ai să zici niciodată să te facă mai mare în Legiune sau în Stat, pentrucă ai avea cutare sau cutare merite, căci dacă ai fi fost așa de merituos ai avea azi o cruce la cap și ai sta în șir cu cei dela Predeal.

Stând în apropierea morților n'ai să ceri niciodată leafă mare și bani ca să te îmbogățești și să huzurești, pentrucă ți-ar fi frică de răzbunarea șirului de morți.

Stând între morminte nu te-ai gândi niciodată să capeți slujbă ușoară ci din contră ai căuta cele mai grele munci pentru țară, ca astfel să te poți ridica și pe tine, câtuși de puțin spre camarazii tăi ce zac în țărână.

Văzând șirul frumos de cruci a-i vedea în ce ordine frumoasă trăiesc morții și ți-ai aduce aminte de câtă disciplină și ascultare au dat ei dovadă și te-ai strădui ca să faci ca ei, cel puțin în ascultare și în muncă pentrucă în moarte n'ai fost în stare să-i urmezi.

Și dacă vre-odată te părăsesc puterile du-te la morții legionari. Vei vedea ce puținătate sunt toate durerile și suferințele noastre pe lângă durerile și suferințele lor. De multe ori noi suferim pentrucă un camarad a zis cutare sau cutare sau mai știu eu ce. Și facem mare caz de asta. Apoi privește la oasele sdrobite de gloanțe ale camarazilor noștrii și vezi ce înseamnă suferința.

Și nu uita apoi când te rogi să o faci în preajma vreunui martir legionar. Cred că ei mijlocesc între noi și Dumnezeu.

Viorel Trifa

Studenții se conduc singuri

IN ROMÂNIA LEGIONARĂ INCEPE O NOUĂ VIAȚĂ PENTRU STUDENȚI

Căpitanul și-a început lupta între studenți și cu studenții. Ionel Moța, la fel. De când a fost Mișcarea Legionară, totdeauna sufletul ei au fost studenții. Loviturile mari au fost date prin studențime. De aceea au și avut ei tare mult de suferit. Viața studenților legionari este un șir lung de procese și de închisori. La început toți politicienii au vrut să facă din studenți agenți electorali. Studenții însă, în marea lor mulțime, s'au făcut legionari. Dac'au văzut asta, politicienii au început să strige: „na poftim, studenții fac politică în loc să facă școală". Crăpau de necaz că n'au vrut să facă politica lor, ci pe cea a țării, a Legiunii, a Căpitanului. Și au început atunci să-i prigonească. Nu le-au mai dat ajutoare, nu i-au mai lăsat să locuiască în căminele studențești. I'au svârlit în puterea nopții pe stradă, i-au dat afară din Universități și toate câte nici nu se pot ține minte. Nici cu asta nu i-au putut însă înfricoșa. Ei mergeau înainte, luptând mai departe la ordinul Căpitanului. Au început atunci să-i bată la poliție, să i svârlă în închisori și în cele din urmă să-i omoare. In nici o țară din lume n'a curs atâta sânge de student cât în România.

Din sângele lor s'a născut însă o țară nouă, o Românie legionară.

Studenții au învins. S'a dovedit că ei au avut dreptate, că lupta lor a fost o luptă dreaptă și plăcută lui Dumnezeu.

Acum, după biruință, Statul legionar s'a gândit și la ei. Le-a dat dreptul de a se conduce singuri. Studenții vor merge desigur să învețe carte dela profesorii lor învățați, dar în ce privește viața lor de toate zilele se vor conduce singuri. Ei vor conduce casele lor numite cămine, ei vor împărți bursele la cei săraci dintre ei, ei vor da ajutoare, ei vor lucra direct cu Ministerul Educației Naționale și cu Rectorii de Universități, ei își vor avea societățile lor pe care nimeni și nimic nu le va mai împiedeca în lucrarea lor.

Pentru studenți începe așadar o viață nouă.

Să dea Dumnezeu ca viață aceastǎ să fie de folos studenților și țării românești.

Bătălia fierului vechiu

CE FAPTE MARI FAC LEGIONARI PRIN ASTA

Mișcarea legionară începuse mai demult, la porunca hotărâtă a Căpitanului, o mare bătălie, anume bătălia fierului. Legionarii începuseră să strângă fierul vechiu pentru a câștiga în felul acesta ceva bani. Din pricina prigoanei totul a fost însă distrus, nenumărate grămezi de fier au rămas fără nici un stăpân.

Acuma Horia Sima a dat din nou ordin către toate organizațiile legionare să înceapă strângerea fierului vechiu. Legionarii vor începe deci să vină din casă în casă și să ceară fier vechiu. Tot ce nu mai este de folos dați-le lor. Prin adunarea fierului vechiu se fac 2 lucruri mari și de folos: întâi se strânge tocmai ceeace lipsește țării. Țara noastră are nevoe de aproape 230 de mii de tone de fier vechiu pentru a-l topi și a face din el unelte de fier. De pe piață se puteau strânge, după cum zic specialiștii, cam 130 de mii de tone urmând ca 100 de mii să fie aduse din străinătate. Asta costă însă sute și iar sute de milioane de lei și e greu acuma de găsit deoarece toată Europa e turburată. Legionarii, dată fiind dragostea cu care îi înconjoară toți Românii este sigur că vor putea strânge mult mai mult fier vechi și vor putea astfel acoperi lipsurile cele mari.

Al 2-lea fapt mare este adunarea de bani. Legionarii vor vinde fierul vechiu și vor lua pentru asta bani cu care să întrețină organizația. Iși poate oricine da seama ce mare deosebire este între Legiune și partidele politice. Partidele politice când veneau la cârma Statului luau bani dela Stat ca să ție partidul. Legionarii adună fier vechiu pe care îl vând și din care țin organizația. Ei muncesc ca să adune banii, pe când înainte munceau plugarii ca să fure partidele banii.

Totul s'a schimbat astăzi. Tocmai pentru această schimbare este bine ca și cetitorii noștri să dea ajutor legionarilor în strângerea fierului vechiu.

Adunare de oseminte

LEGIONARII UCIȘI LA VASLUI SUNT DUȘI LA PREDEAL

Ucigașii legionarilor după ce au omorât pe legionari i-au svârlit ca pe vite în niște gropi, fără slujbă, fără lumânări și fără cruce. Nici atâta n'au vrut să le lase. Acuma venind Legiunea la conducere, gândul conducătorilor a fost acela ca să înmormânteze după datina creștinească și pe martirii Legiunii cari n'au avut parte de asta.

Mai întâi s'a făcut aducerea celor dela Miercurea Ciucului, care oraș a căzut în mâna Ungurilor. După aceea pe cei dela Râșnov cari fuseseră omorâți la Brașov. Săptămâna asta au fost aduși dela Vaslui și din București.

La Vaslui după ce s'a făcut slujbă a început desgroparea. Toți fuseseră svârliți unul peste altul într'o groapă. Unii dintre ei se cunoșteau bine, alții au fost recunoscuți numai după îmbrăcăminte sau după forma dinților. Familiile și camarazii lor au fost de față și i-au ales pe rând. Toți aveau capul sdrobit de gloanțe. Au tras jandarmii fără nici o milă. Toți erau apoi desculți, cineva le furase încălțămintea.

După ce au fost scoși toți din pământ și recunoscuți care cine sunt, au fost înveliți în giulgiuri albe și steagul național, puși în cosciuge și aduși cu trenul la Predeal.

Cei din București au fost descoperiți numai datorită ajutorului lui Dumnezeu. Cei omorâți în Capitală, între cari și cei cari l'au pedepsit pe Călinescu, au fost arși. Cenușa lor s'a dat poruncă să fie svârlită — nici cenușa nu vroiau să mai rămână. Dar omul care trebuia să facă lucrul acesta a luat — urnele — paharele cu cenușă, și le-a îngropat în curte fără ca cineva să știe despre asta. Acum a fost găsit totul și cenușa lor a putut fi luată.

Toți morții atâta cei dela Vaslui cât și cei dela București au fost duși la Predeal. Acolo sunt acuma mulți de tot. Sunt toți la un loc îngropați în curtea mânăstirii de acolo. Cu prilejul înmormântării de Duminecă au fost acolo mare mulțime de legionari. Au fost și Horia Sima și Generalul Antonescu. Morții au fost duși dela gară cu care cu boi după datina strămoșească iar apoi purtați pe umerele camarazilor lor.

Cu slujbă și rugăciune au fost așezați unii lângă alții.

Odihnească în pace.

Procesul Căpitanului se va rejudeca

CE A HOTĂRAT COMISIA DE REVIZUIRE A PROCESELOR POLITICE

Comisia de cercetare a proceselor politice a dat hotărârea ca să se judece încă odată procesul Căpitanului. Din cercetările ce s'au făcut se vede clar câtă nedreptate s'a făcut cu judecarea Căpitanului.

Mai întâi l'au acuzat pentru fapte cari nu le-a făcut,

au pus în sarcina lui scrisori cari nu fuseseră scrise de el,

au călcat toate legile de judecată,

nu l'au lăsat să se apere,

nu i-au admis martorii

și multe alte strâmbătăți la care noi nu ne-am fi putut gândi. Dumnezeu a vrut însă ca toate astea să fie aflate și date lumii spre știință iar judecătorii cei falși vor avea să răspundă mai întâi în fața țării și apoi în fața lui Dumnezeu pentru păcatul de moarte ce l'au făptuit.

Ce se întâmplă în lume

HITLER S'A INTALNIT CU MAREŞALUL FRANŢEI, PETAIN ŞI CU GENERALUL FRANCO

In lume se întâmplă lucruri mari. Poate că iarna să vină cu noutăţi în politica dintre popoare. Una dintre cele mai însemnate fapte este lupta pe care Germania o duce mai departe împotriva Angliei. Nu este zi lăsată de Dumnezeu în care aeroplanele de război germane să nu sboare pe de-asupra Angliei. Londra, capitala marei împărăţii engleze, este plină de dărămături şi de cenuşe. Oamenii în Londra trăesc mai mult în pivniţe şi în fel de fel de adăposturi contra bombelor. Viaţa este însă o adevărata nenorocire. De cele mai multe ori noaptea întreagă trebue ca locuitorii Londrei să trăiască nu în casă ci în pivniţă. Asta îi face că a 2-a zi să nu mai poată lucra. Toate dau în felul aceasta înapoi. Multe fabrici de armament engleze au fost complect distruse iar vapoarele engleze se împuţinează pe zi ce trece.

Pe lângă toate acestea s'au mai adăugat acuma şi întâlnirile pe cari le-a avut Hitler cu generalul Franco, şeful Spaniei şi cu mareşalul Petain conducătorul Franţei. Ce anume au discutat e greu de ştiut, sigur este însă că s'au înţeles între ei ca să pornească şi mai puternic împotriva Angliei. Franţa începe să vadă ce nenorocire a fost pentru ea prietenia cu Anglia şi pe zi ce trece se apropie de Germania. Mareşalul Petain a declarat că pe viitor Germania şi Franţa vor fi cele mai bune prietene. Cunoscută fiind şi dorinţa lui Hitler de a trăi în pace cu Franţa se crede că începe o nouă epocă de bună pace în Europa.

Să dea Dumnezeu.

Războiul italo-grec

Dela începutul răsboiului şi până astăzi Grecia s'a cam scăldat în apele Angliei. Italia a trebuit de câteva ori să intervină şi să ceară altă purtare, dar totul a fost în zadar. Grecii au lăsat pe Englezi să stea cu vapoarele în porturile greceşti şi să facă de acolo planuri împotriva Italiei. Acuma Italia, la rândul ei, a cerut ca Grecia să admită trupelor italiene să ocupe câteva puncte strategice din Grecia. Acestea urmau să servească nu împotriva Greciei ci a Angliei şi îndată ce răsboiul cu Anglia s'ar fi terminat s'ar fi retras şi trupele italiene, Grecia rămânând întreagă, aşa cum este. Grecii n'au admis însă asta, aşa că Italienii dacă în ultima clipă Grecii nu vor ceda va ocupa Grecia cu armele. Trupele italiene au şi intrat în Grecia. Grecia a făcut mobilizare generală şi a spus că se va apăra. Anglia speră să poată ajuta Grecia, dar cam greu credem noi că va putea, pentrucă Anglia nu are armate mari în Marea Mediterană, iar prietenii lor, Turcii, încă nu s'au decis să intre în răsboiu împotriva Italiei. Şi chiar dacă s'ar decide să intre toate la un loc nu pot face nimic deoarece Italia este prea puternică iar Anglia de-abia se apără la ea acasă.

Ce va mai fi vom vedea. Cum scriem însă şi în altă parte a gazetei, în lume se întâmplă lucruri mari. Hitler a vizitat zilele acestea pe Mussolini şi iar au pus la cale lucruri mari. Poate că până la sărbătorile Crăciunului să se limpezească mult din cele ce se întâmplă în lume.

O pildă de urmat

ORGANIZAŢIA LEGIONARĂ DE PRAHOVA A IMPARŢIT PESTE 25.000 FOI „LIBERTATEA"

Gazeta „Libertatea" este scrisă pentru a fi de învăţătură şi de folos ţăranilor şi muncitorilor Români. Ea este deci un minunat camarad pentru toate organizaţiile legionare. Alături de faptele şi cuvintele legionarului ea duce în casa fiecărui Român slovă legionară. Ea rămâne în casa fiecăruia, ea vine în fiecare Duminică cu noutăţi şi veşti, este deci mereu nouă, interesantă şi folositoare.

Câţiva şefi de organizaţii judeţene au înţeles asta foarte bine şi n'au trimis nici un legionar la sat fără să-i pună în buzunar şi „Libertatea" pe care s'o lase în casele pe unde trece.

Printre cei cari au văzut foarte bine lucrul acesta este şi camaradul Profesor GHEORGHE TASE, şeful organizaţiei legionare de Prahova.

Organizaţia a împărţit din numărul 2 al foii „Libertatea" 11.000 exemplare iar din numărul 3, 15.000. Asta înseamnă că din 2 numere a împărţit 26 mii gazete. Deci cel puţin 20 de mii de familii au primit în casa lor gazeta „Libertatea". Asta va ajuta şi celor ce-au primit gazeta şi va ajuta şi organizaţiei în răspândirea duhului legionar.

Tot cu multă râvnă s'au arătat camarazii: GH. MORARU din Bucureşti care a făcut 135 de abonamente printre muncitorii dela Fabrica Mociorniţa.

Ing. BARBU din Bucureşti care a făcut 100 abonamente.

Maica GOLOGAN dela Mânăstirea Bistriţa, 50 abonamente.

TEODORESCU dela Giurgiu, 50 abonamente.

Camaradul ANDREESCU CONST. din cuibul „Chemarea Străbună" 30 de abonamente.

VICTOR DOBRILĂ a făcut 20 de depozitari.

Am dat astea la gazetă pentruca să mulţumim şi pe această cale ostenitorilor pentru cetirea şi răspândirea gazetei „ Libertatea".

Ştirile săptămânii

DARUL MAJESTĂŢII SALE. Majestatea Sa Regele Mihai I a dat pentru „Ajutorul legionar" următoarele lucruri:

Lei 500.000 bani, 1700 perechi ciorapi, 1400 tricouri, 2000 cămăşi, 2500 perechi ismene, 1000 batiste 1200 fulare, 1400 perechi mănuşi, 1700 perechi bocanci.

Este un dar frumos şi de mare preţ.

D-L GENERAL INVITAT LA ROMA. Ducele Mussolini a poftit pe d. General Antonescu, Conducătorul Statului român să-l viziteze la Roma. D-l General a răspuns cu bucurie că îndată ce îşi va putea face un pic de răgaz va merge la Roma. Este şi asta o mare cinstire a ţării noastre precum şi o recunoaştere a meritelor d-lui General.

GIMNAZIUL MOŢILOR SE DESCHIDE. La Baia de Arieş din judeţul Turda fiinţează anul acesta din nou Gimnaziul „Petru Şpan". Acolo învaţă primele clase secundare copiii Moţilor.

MARI REVĂRSARI DE APE. In Spania s'au petrecut mari revărsări de ape. S'au prăbuşit case şi Biserici. Zeci de oameni au fost omorâţi sub dărâmături şi înecaţi.

PETROL PESTE GRÂU. Deoarece unii plugari au luat grâu ca pentru sămânţă şi când colo l'au folosit la pâine, Ministerul Agriculturii a hotărât să pună petrol peste grâu. In felul acesta nu va mai putea fi întrebuinţat pentru a face pâine deoarece miroase a gaz. Pentru semănat e foarte bun şi aşa.

ECONOMII ŞI IAR ECONOMII. In Statul vechiu au funcţionat foarte multe servicii cari nu trebuiau. De pildă: în luna Iunie 1940 au funcţionat pe lângă Ministerul finanţelor, pe lângă casele autonome şi direcţiile generale conduse de acest departament, un număr de 67 comisiuni.

In luna Septembrie 1940, numărul acestor comisiuni a fost redus la 53, care sunt strict legale.

Pentru plata comisiunilor ce au funcţionat în luna Iunie 1904, a fost necesară o sumă de 3.067.621 lei, iar pentru comisiunile rămase în luna Septembrie 1940, o sumă de lei 532.763.

Rezultă deci că, prin reducerea acestor comisiuni s'a realizat numai la ministerul finanţelor şi instituţiunile ţinând de el o economie lunară de lei 2.534.858, adică anual peste 30 de milioane.

DOARME DE UN AN. La un spital din Rusia se găseşte un bolnav care doarme de un an de zile. In tot acest timp s'a trezit de 2 ori dar nici atunci nu s'a sculat. Somnul lui e aşa de adânc încât doctorii l'au operat odată fără ca el să simtă ceva. Ca să nu moară de foame i se dă hrană prin injecţii. Aşa somn nici chiar leneşii cei mai mari n'ar putea duce.

IN INTUNEREC. Bucureştii sunt de câteva zile, în întunerec. După miezul nopţii nu se mai poate vedea nici o scânteie de lumină. Toate trebue să fie stinse sau acoperite. Asta pentru probe împotriva atacurilor duşmane de aviaţie. Lumea trebue să se obişnuiască cu întunerecul şi cu apărarea.

Scăderea dărilor pentru cei închişi

Pe vremea prigoanei au fost mulţi legionari comercianţi sau profesionişti cari în puterea nopţii au fost luaţi de-acasă şi duşi fără nici o judecată la închisoare sau la lagăr. Câtă vreme au stat acolo afacerile sigur că au mers prost ei nemai putând lucra. Dările au mers însă înainte şi s'au tot adunat încât omul deşi lăsat liber n'a mai putut plăti.

Ministerul de finanţe a dat un ordin către toate administraţiile financiare ca să scadă dările legionarilor cari au fost închişi în vremea prigoanei pentrucă au fost legionari.

Scăderea se va face numai dacă dările n'au fost plătite şi numai pe timpul cât legionarul a stat închis.

Asta este o foarte bună măsură.

Cum stă piaţa

După datele culese la Bucureşti piaţa la diferite articole ar fi următoarea:

Untul s'a scumpit până la 240 lei kg. Untura lipseşte. Vite la tăiere nu se găsesc prea multe şi mai ales lipsesc vitele grase. Din lipsa de grăsime s'a împuţinat săpunul şi acuma se lucrează la o fabrică de săpun care să-l facă mai ieftin şi să folosească pentru asta toate grăsimile de alt soare. Untdelemn se găseşte puţin deoarece în mare parte este folosit de armată. Se încearcă acuma să se aducă ceva untdelemn din Turcia.

Bumbac nu se găseşte de aceia a început târgul cu Grecia să ne dea cam 500 de mii de pachete de bumbac. (Cine ştie dacă acuma cu războiul acesta le vom mai primi sau nu).

Pielărie pentru încălţăminte iar se găseşte greu deoarece se taie mai puţine vite ca până acuma, iar în străinătate este tot aşa lipsă mare.

Depozitele de cherestea au primit deasemeni puţină marfă din ţară şi ceeace au se foloseşte pentru fel de fel de construcţii ale Statului.

Aşa se prezentau lucrurile săptămâna trecută.

CĂTRE CETITORI

Când cereţi schimbarea adresei sau când trimiteţi banii pentru abonament lipiţi totdeauna, pe dosul mandatului, sau pe cartea poştală, adresa cu care primiţi foaia.

Imprimeriile „FRAŢIA ROMÂNEASCĂ". — Bucureşti, Str. Aristide Demetriad No. 2 — Telefon: 5.89.00